

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suomar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Mechanismus sociokognitivního konfliktu coby nástroje vzdělávání a výchovy žáků v expresivně tvořivých činnostech ve výtvarné výchově

Práci předložila studentka: Bc. Kateřina Štolová

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy

Posudek oponenta

Práci hodnotil: doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

Cílem diplomové práce je přispět k porozumění mechanismu sociokognitivního konfliktu coby nástroje vzdělávání a výchovy žáků prostřednictvím expresivně tvořivých činností ve výtvarné výchově. Konkrétním záměrem je zmapovat kvalitu vyjadřovaných prekonceptů a vystihnout jejich přínos pro objevování vzdělávacích motivů v učební úloze.

Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním – kvalita jejich plnění je hodnocena v následujícím posudku.

2. Obsahové zpracování

Autorka ve své práci navazuje na předcházející výzkumy Klusáka, Slavíka a Lukavského, které se věnovaly vizuálnímu zobrazování určitého obsahu a porovnávaly intersubjektívni rozdíly v jeho pojetí. V teoretické části textu úsporným ale přesným a obsažným stylem výkladu objasňuje pojmy nutné pro interpretování výzkumných zjištění, především „koncept“ (ve vztahu k pojmu), prekoncept, sociokognitivní konflikt, obsah. Věnuje se též procesu utváření znalostí prostřednictvím jednání a komunikace

při konceptualizaci námětu prostřednictvím výtvarné úlohy. V závěru spojuje teoretické poznatky s kurikulárním hlediskem popsaným v RVP.

V empirickovýzkumné části textu je popsána experimentální úloha (byla realizována v 7. ročníku ZŠ) a pojetí výzkumu, které má osvětlit „slepu skvrnu“ neobjasněnou v předcházejících výzkumech. Výzkumná interpretace směřuje k prozkoumání sociokognitivního konfliktu, který autorka příhodně nahlíží pod obrazem metafory soudního dvora. Rozdíly v prekonceptech jsou vyhodnoceny na podkladě porovnávání vizuálních charakteristik vybraných děl, včetně třídy děl vybraných z internetového prostoru algoritmem Googlu, jsou využity též interpretace od skupiny budoucích učitelů výtvarné výchovy.

Ve Shmutí a Závěru autorka směřuje k vystižení obecných charakteristik mechanismu sociokognitivního konfliktu probíhajícího na podkladě komparace různých pojetí vizuálního vyjádření a interpretování „téhož“ obsahu. Navrhuje též využití sociokognitivního konfliktu pro podněcování vzdělávacích motivů.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Vzhledem k povaze textu není předmětem posuzování.

4. Formální náležitosti

Formální zpracování textu je vyhovující. Jazykový projev je kultivovaný a srozumitelný, jen občas se vyskytují překlepy nebo drobné chyby vesměs v rozsahu běžném pro pečlivě zpracovaný diplomový úkol. Závažnější je jen vynechání jedné položky (radost) v diagramu na s. 26. Místy by stál za zvážení příhodnější výběr grafických schémat s ohledem na zaměření informace (s. 30, 33 ad.: hodnocení by bylo přehlednější v sloupcovém diagramu). Strukturace textu je přehledná. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace jsou v souladu s normou ISO.

5. Stručný komentář hodnotitele

Posuzované dílo se věnuje aktuálnímu tématu, které je pro autorku zjevně podnětné a z jeho výzkumu vytěžila řadu cenných poznatků. Ukázalo se, že pro porozumění výtvarné úloze s ohledem na specifickou výtvarnou výchovu je nezbytné opírat se o komparaci vizuálních charakteristik (konstruktivní složky) díla, která však úzce souvisí s řadou poukazů daných interpretačním kontextem a momentálními okolnostmi provázejícími reprezentaci obsahu dílem. Velmi cenné jsou autorčiny postřehy o nedostatečném využití kurikulární nabídky (s. 51 – 53). Autorka má vlohu pro přesné dobře zacílené vyjádření, která většinou je ku prospěchu sdělnosti textu. Nicméně místy by přece jenom bylo prospěšné výklad podrobněji rozvést a hlouběji osvětlit, např. při konkretizaci intersubjektivně „konfliktních“ momentů interpretování.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Na s. 27 zdůvodňujete výběr děl pro hlubší rozbor s ohledem na očekávaný interpretační rozptyl (protipól interpretační shody). Obdobou interpretačního rozptylu je

rozptyl v hodnocení. Jakou funkci plní oba tyto fenomény (interpretační rozptyl, rozptyl v hodnocení) v umění anebo obecněji při všech expresivních aktivitách a čím jsou tyto fenomény „intersubjektivní neshody“ způsobovány jednak na straně samotného díla, jednak u jeho vnímatelů?

7. Navrhovaná známka

Výborně

Datum: 28. 4. 2016

Podpis: doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.